

PM - Bedömning av naturvärde för träd, Svea Artilleri 2, Stockholms kommun.

1 BAKGRUND

Svensk Ekologikonsult AB har på uppdrag av Stiftelse MHS Bostäder genomfört bedömning av naturvärden för förekommande träd inför planerad bebyggelse på fastigheten Svea Artilleri 2 i Stockholms kommun. Området är tänkt att tas i anspråk för bebyggelse. Bedömningen omfattar träd som återfinns inom området vilka tidigare inventerats av arborister.

1.1 TIDIGARE UNDERSÖKNINGAR

Träden har tidigare undersökts vid två tillfällen:

- Arbor konsult AB, Trädinventering och okulär besiktning, 2021-12-14.
- TrädTjejerna AB, Syn av naturvärden på träden vid Svea Artilleri 2, 2023-06-12.
- HMS Bostäder, studier av historiska foton, 2023-06-29.

Arbor konsult AB identifierade totalt 30 st. träd inom och kring området. Av dessa bedömdes inget träd ha ett "Mycket stort bevarandevärde", 2 träd ha "Stort bevarandevärde" samt 16 träd vara "Bevarandevärt".

Av de 30 träden är 15 st belägna inom och i nära anslutning till nu bedömt område varför den uppföljande synen av naturvärden (TrädTjejerna AB) har fokuserat på dessa 15 träd.

2 BEDÖMNINGSKRITERIER

Nu genomförd bedömning utgår från Naturvårdsverket. 2004. Åtgärdsprogram för särskilt skyddsvärda träd, rapport 5411, Ekologigruppens metod för inventering av skyddsvärda träd, samt Svensk Standard för Naturvärdesinventering (SS 199000:2023).

2.1.1 Särskilt skyddsvärda träd

I enlighet med Naturvårdsverkets definition utgör särskilt skyddsvärda träd:

- a) jätteträd: träd grövre än 1 meter i diameter på det smalaste stället under brösthöjd.
- b) mycket gamla träd: gran, tall, ek och bok äldre än 200 år. Övriga trädslag äldre än 140 år.
- c) grova hålträd: träd grövre än 40 cm i diameter i brösthöjd med utvecklad hållighet i huvudstam.

PM – Bedömning av naturvärden för träd, Svea Artilleri 2, Stockholms kommun

Upprättad av:

Datum:

EM

2023-06-29

2.1.2 Skyddsvärda träd

Ekologigruppen har kompletterat Naturvårdsverkets metodik för klassificering av särskilt skyddsvärda träd för att även kunna innefatta och bedöma träd som också hyser andra naturvärden. Denna kompletterande metodik innebär att träden kan klassas till 3 olika värdeklasser:

- Klass 1. Särskilt skyddsvärda träd
- Klass 2. Skyddsvärda träd
- Klass 3. Värdefullt träd

2.1.3 Naturvärdesträd

Svensk standard bedömer Naturvärdesträd utifrån Naturvårdsverkets definition för särskilt skyddsvärda träd, men även andra typer av träd kan bedömas ha särskild betydelse för biologisk mångfald. Standarden listar en rad karaktärer som tillsammans eller var för sig kan innebära att ett träd har särskild betydelse för biologisk mångfald.

3 BEDÖMNING

3.1 LINDALLÉN

Av de 15 träd som är belägna inom eller i nära anslutning till nu planerad bebyggelse utgör 6 träd en lind-allé belägen längs Jungfrugatan på områdets östra sida (träd 1-6 i utförd trädinventering, Arbor konsult AB 2021). Alléer skyddas genom bestämmelser om biotopskydd i miljöbalken (1998:808) och förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken. De aktuella träden avses dock sparas och förekommande naturvärden kommer därmed inte försvinna. Vid exploatering bör Naturvårdsverkets vägledning om alléer (Naturvårdsverket 2014) beaktas för att säkerställa att träden (samt dess omfattande rotsystem) inte skadas.

APLAR

Ytterligare 6 st av de förekommande träden utgörs av aplar (träd 19-21 samt 23-25 i utförd trädinventering, Arbor konsult AB 2021). Dessa träd är relativt små (upp till maximalt 25 cm i diameter) och uppvisar grövre bark, men i övrigt inga betydande naturvärdeskaraktärer. Träden bedöms inte som särskilt värdefulla.

SKOGLÖNN

I områdets syd-västra kant finns en Skogslönn (träd 29 i utförd trädinventering, Arbor konsult AB 2021). Trädet är 44 cm i diameter och är därmed mindre än gränsen för grov lönn (gränsen för grov lönn är 60 cm, Naturvårdsverket 2004 och 2007). Trädet uppvisar grövre, uppsprucken bark, samt riklig påväxt av mossa och lav. I övrigt återfinns inga betydande naturvärdeskaraktärer. Trädet tilldelas därmed ingen naturvärdeklass, men bedöms som bevarandevärd. Trädet är beläget mycket nära Valhallavägen och avses sparas, varför förekommande naturvärden därmed inte förväntas försvinna.

PM – Bedömning av naturvärden för träd, Svea Artilleri 2, Stockholms kommun

Upprättad av:

Datum:

EM

2023-06-29

ASKAR

Centralt belägna inom området förekommer två större askar (träd 26 och 27 i utförd trädinventering, Arbor konsult AB 2021). Ask är rödlistad som starkt hotad (EN).

Vid Arbor konsults inventering bedömdes träden ha stort bevarandevärde. Träden är mycket grova (86 respektive 76 cm i diameter där gräns för mycket grov Ask är 60 cm, se Ekologigruppens metodbeskrivning). Vidare uppvisar träden en rad naturvärdeskaraktärer, såsom grov och bitvis uppsprucken bark, pansarbark eller silverbark, håligheter varav vissa mulmfyllda, insektshål samt bohål. Träden bedöms därmed utgöra naturvärdesträd i enlighet med Svensk standard, klassas till minst naturvärdesklass 2, skyddsvärda träd, i enlighet med Ekologigruppens metod. Beroende på trädens ålder skulle träden kunna föras till en högre naturvärdesklass där en Ask över 140 år betraktas som ett särskilt skyddsvärt träd och faller inom naturvärdesklass 1, mycket skyddsvärt träd.

Trädens ålder är osäker, men dess storlek och väl utvecklade bark tyder på att träden är gamla. I konsekvensbeskrivning för kulturmiljö (Tyréns 2023) beskrivs att "denna del av regementsområdet har haft en mer parkartad karaktär, något som befintliga större träd centralt på den nedsänkta ytan utgör en rest av". Regimentet har varit aktivt från 1877 till 1946, vilket innebär att träden skulle kunna ha en ålder som överskrider 140 år, men skulle även kunna vara yngre. Askar kan bli mycket gamla men i Sverige blir dom normalt inte mer än maximalt ca 250 år, och de äldsta träden återfinns normalt i landets södra delar.

På grund av osäkerheten kring trädens ålder har ytterligare studier av gamla bilder genomförts av HMS Bostäder. Bildstudierna visar att det ännu är osäkert exakt hur gamla träden är, deras ålder är kring 140 år, men troligen något yngre då träden är unga år 1892. Om träden bedöms som yngre tilldelas dom naturvärdesklass 2 och definieras som ett skyddsvärt träd, men inte som ett särskilt skyddsvärt träd. Skyddsvärda träd (klass 2) är värdefulla för biologisk mångfald, men är inte juridiskt skyddade.

Den arborist som genomfört undersökningen anger att flera askar i samma storlek finns i närheten och är troligen planterade vid samma tillfälle. Därmed förväntas de två aktuella träden inte vara avgörande för ekologiska spridningssamband i området.

4 REFERENSER

Naturvårdsverket 2004. Åtgärdsprogram för särskilt skyddsvärda träd, rapport 5411.

Naturvårdsverket. 2007. Manual för basinventering av skog.

Naturvårdsverket 2014: Allé. Beskrivning och vägledning för biotopen Allé i bilaga 1 till förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. Vägledningen utgör ett komplement till Handbok 2012:1 Biotopskyddsområden (Naturvårdsverket 2012).

SS-199000:2023. Naturvärdesinventering (NVI) – Kartläggning och värdering av biologisk mångfald – Krav och vägledning. Svensk Standard.

Tyréns 2023, Svea artilleri 2 konsekvensbeskrivning kulturmiljö.

